

Fəriba Vəfi

Milliyyətçə Azərbaycan türküdür, farsca yazır

hekayələr

Qadınlar

Qadınlar iki qruplar. Qorunanlar və qorunmayanlar. Birinci qrupu maşınla o yan-bu yana aparırlar. Vaxtlı vaxtında gözəllik salonundan., hovuzdan, məktəbdən, iş yerindən və... götürürlər. Telefonla halını soruşurlar. Və birdən başı ağrısa, "bir az istirahət etməmək gərəkirmi?" deyən biri vardır.

İkinci qrupun qadınları yeldə, yağışda və küləkdə saatlarca avtobus növbəsində dururlar. Və dəfələrcə avtobusun gələcəyi yerə baxmayacaqlarını desələr də, boyunları istər-istəməz bir daha və bir daha o yönə çevrilir. Gecəyə qədər o yan-bu yana qaçırlar və gecə "əzizim, ağrıkəsici istəyirsənmi?" deyən biri yoxdur.

Birinci qrupun qadınlarının səsi yumşaqdır və telefonla danışarkən gerçək yaşlarını bilmək çətindir. İkinci qrupun qadınları kobud və acıdırlar. Dişləri tez çürüyür. Və hər an saç boyasının bahalıqından şikayətçilər.

Qorunan qadın yerli-yersiz kilosunu ölçür. Və şişmiş qarnından narahatdır. O, idman salonlarına, saunaya gedir... Gecə yeməyi yemir və bunu böyük bir ləzzətlə hər yerdə anladır. Dostlarının arasında çeşidli arıqlama dieti üsullarını paylaşırlar və onlardan birinin bişirdiyi tortu zövqlə yeyirlər. İdman müəllimləri onlara məşqə evdə də davam etmələrini önərir. Onlar ərlərindən idman etməyincə onları cəzalandırmalarını istəyirlər.

Maqnitafona bir kasset salırlar. Dar bir paltar geyirlər və evin balkonunda ipatdı oynayırlar. Qarının içəri getməsi ancaq şanslılara üz gətirən bir möcüzədir. Şanslı qadın sirrini açıqlayır:

"Səhər yeməyindən öncə yerimək."

Onlar bir-birilə qərarlaşırlar və səhər yuxulu gözlərlə evlərinə ən yaxın parka gedirlər. Dönüşdə doyun qarına bir yemək yeyirlər. Sonra da bir-birlərinə gecələri yemək yerinə salat yeməyi önəirlər.

İkinci qrupun qadınları nə sauna tanıyırlar, nə hovuz. Yavaş-yavaş boş məmələr və asılmış qarınlarına zərərsiz bir ev pişiyi kimi alışırlar.

Saç ustası qorunan qadınları ilk baxışda tanıyır. O, əliaçıqlılıqla bağışlayır. Və gizli bir anlaşmada ondan, zamanın əsərlərini üzündən yox etməsini istəyir. Özünü

acı bir ləzzətlə saç ustasının əllərinə tapşırır. Və təzə görünüşünün intizarını çəkir.

Qorunmayan qadın min bir dillə, saç ustasından onu kişinin istədiyi şəkə salmasını istəyir. Saçlarını boyayır, amma qısaltmır. Bir az qürur və utancla, ərinin uzun saçdan xoşu gəldiyini söyləyir. Evliliklərindən bir neçə il sonra özlərinin sandıqları bir cəsarətlə saçlarını alman manikenləri kimi qısaltırlar.

Bir qadının əllərindən onun hansı qrupa aid olduğunu bilmək olar. Qorunmayan qadının əlində göy rəngli, şişmiş damarlar var və sümükləri görünür. Barmaqlarının təklikdə hərəkəti yoxdur. Əlinin hər tərəfi eyni anda beyindən əmr alır. Amma qorunan qadınların incə barmaqları var. Yumşaq və qıvrıqdırlar. Və əlin hərəkətini təkmillətmək üçün sürətlə ona uyum sağlayırlar. Qorunmayan qadının əlləri itaət edərcəsinə bədəninin kənarından sallanıb və hərdən yuxarı qalxmaq istədikdə sinəsindən yuxarı qalxmır. Qorunan qadınlar ağır yerşlidirlər. Amma qorunmayan qadınlar ya çox yavaş, ya da çox sürətlə yeriylər. Ya belləri əyilib, ya da başları bədənələrinə uyumsuz bir yüksəklikdə yer alır. Onların yerşlərinin tamaşaçısı yoxdur. Onlar kişilərin söz atmalarından ləzzət almırlar. Və diqqətlə, mehribanlıqla, eşqlə dolu baxışların onlara baxmayacağından əminlər.

Qorunmayan qadın ya deyir, ya bir yerə zillənir, ya da gicəllənir. Ya qarınqululuğa baxır, ya da özünü belə tənqə gətirəcək qədər xəsislik edir. Qorunan qadın qonaqlıq tutur, xarici səfərlərindən danışır, orta yaşlarını keçsə də, sürətli bir rəqs də edə bilər. Dostları onu öyürlər və bu qədər cavan qaldığı üçün şaşırlar.

Qorunmayan qadın oynamır. Dırnaqlarını uzatmaqda başarılı deyil. Dar bir köynəyi var. O, qızına baxır. Onun əyninə kəsə biləcəkm?

Qorunan qadın kişini tanıyır. Ondan nə zaman və necə pul istəyəcəyini bilir. Bir ovçu kimi kişinin zəif yerlərinin pusqusunda yatır və ondan yararlanır. Qorunmayan qadın özünü də tanımır. Və hər zaman nədən o və kişisi heç nəyi eyni anda istəmərlər deyər, şaşıır. Qorunmayan qadın günah və vicdan əzabını

doğulmamış əkizlər kimi özüylə daşıyır. O, ərindən nigarandır, o birisi isə özündən. Hər dəfə çek-ap edir. Qan analizinə gedir, sağlamdır, ancaq enerjisi azalıb. Xəstəlik və yaşlılıq onu min əjdahadan daha çox qorxudur. Amma qorunmayan qadın zamanın keçməsinə bilmir. Birinci günə ikinci gün deyir, üçüncü günə dördüncü gün. Ərinin üzündəki ağ tükləri görür və sabahı düşünür.

Qorunmayan qadın ağlayır. Göz yaşları bitəcək qədər ağlayır. Qorunan qadın ağlamaq və hüznün yarı yolundan həyata qayıdır.

Məzarın dışında

Öncə ayaqlarını və altında bir neçə yırtığı olan corabını görürsən. Hələ bu zaman otağın ortasında elə-belə durmadığını anlayırsan. Ayaq iysi səni bura çəkib. Amma elə həmin anda iyi unudubsan. Divanın arxasından çıxan bir ayaq tayını görərək olduğun yerdə donub qalırsan. Masanın üstündəki bürünc güldanda, əyilən düzələn və sanki güldanın içində əriyən, dağılan heykəlini görürsən. Bütün həcmi ilə suya dalan bir üzücü kimi dərinə nəfəs alırsan. Sonra ayağa tərəf sürünürsən. Ağillı olmalısən. Onu, qorxaq və mızı biri kimi deyil, dəcəl və yaramaz uşaq kimi tapıb gülümsəməlisən.

Divandan yapışib əyilirsən. Dar bir məzara atılmış leşə bənzəyir. Orda dayanıb bir cəsədə baxan diri adam kimi ona baxmamalısan. Divanı bir az əyməlisən. Çox tərpətməyə gərək yoxdur. Açağın üçbucaqda yerləşəcək qədər yer açsan, yetər.

Yavaşca yanına uzanıb özünü yuxarı çəkirsən. Başın rahatca onun sinəsinə yetişir.

Çətin işdir. İki nəfərin bu qədər dar bir yerdə uzanması olan iş deyil. Hər məzar ancaq bir nəfərə aiddir. Və ölmək də sanki özəl bir şey kimi yalnız onunkudur. Amma bəzi yerlərdə adam, məftillərin arasından keçməyə məcbur olan əsgər kimi arıq və incə ola bilər. İndi ikiniz də ordasınız. Və üzünü sənə tərəf çevirməyəcəyindən əminsən. Azacıq sonra uyusdurulacaq biri kimi ancaq tavana baxır. Başını, bu an çox yüksək görünən sinəsi üstə qoya bilərsən. Amma yox. Onun başı sənə və çiynlərinə söykənsin deyər, bir işlər görməlisən. Bir cür sürətlə və mehribanlıqla bu işi etməlisən. Əl çəkməməlisən. O qədər ki, o, ümitsizliyin faydasız olduğunu, başını sənə sinə üstə qoyması gərəkdiyini düşünsün.

Danışmasan, hər şeyi dağıtmış olacaqsan. Adını çağırmalısan. Səsində isə bir dünya nəvaziş olmalıdır. Amma o sənə ondan bir şeylər istədiyini, ya da üzr istəyən ləhnin olduğunu sanmamalıdır. Nə çox güclü, nə də çox zəif görünməlisən. İp üstə yeriən bənd oyunçuları kimi dəngəni qorumağa çalışmalısan.

Kəlmələr yumşaq və axıcı bir şəkildə ağzından çıxıb onun könlünə qonmalıdır. Körpəsinin qulağına layla deyən bir qadın zərafəti ilə bu işi etməlisən. Əlindən gələn yuyucu tozun iyi, tozlu mebellərin iyi, oturma otağında həbs olunmuş gün işığının iyi diqqətini dağıdır. Amma sən, nə iyi düşünürsən, nə də pərdələrin arasında ilişib qalan səssizliyi. Yalnız ona baxır və danışır. Bunu hər bir qadın, hətta bu yekə vücudu sevməsə də, edə bilər. Amma yalnız bəzi qadınlar sonuna qədər gedərlər.

Bir əlinlə saçlarını oxşayırsan. Barmaqların onun başındakı alçaq hündürlüklərin üzərində dayanır. Tüklərin qalınlığını hiss edir. Kəpəklər toz kimi havaya sovrulur. Sınıq daş heykəl kimi heç tərpənmir. Amma görünüşünə aldanmırsan. Ruhu var və özü istəmədən sənə davranışının qarşısında çox həssas olub. Bir an qorxduğunu düşünür. Bir başqa an, onu aldatmaq üçün yaradılan bir ifritə olduğunu sanır. Vücudunun bütün ətləri bərkiyib. Özünə şübhə edib. Şübhə sənə də ürəyində cücərib. Onu elə orda, oturma otağındakı divanın arxasında görməzdən gəlmən daha yaxşı deyilmiydi?! Bəlkə də hay-küy salmaq daha çox işə yarardı. Bu nöqtədə məsələ qəlizləşir. Evinə yanğı düşən bir insan qədər tələsik iş yerindən çıxıb, xətakar bir insan kimi gizli, bu divanın dalında uzandığı üçün özünə lənət yağdırır. Heç bir kişi belə bir iş görməz deyər düşünür. Amma o, bu oyunu oynayacaq qədər axmaqdır. Divanın üstündə otura bilərdi. Ya da sənə telefon dəstəyi boynunla çiynin arasında ikən kartof doğradığın yerə, mətbəxə gələ bilərdi - deyər düşündü.

Bir siçan kimi iki uzanmış adamın tələsinə düşdüyünə əsəbləşdiyini hiss edirsən. Xəfif bağırclarını eşidirsən Siçan indi yavaş-yavaş sənə doğru gəlib. Bunu dərin nəfəslərindən və tez-tez kiprik vurmasından, dodağının titrəməsindən və bədənlərinin hərərətindən anlayırsan.

Fikrinin nə zaman bu mərhələyə çatdığını bilməlisən. Eləcə də gündüzün bu vaxtı bu divanın arxasında nə edir sualını soruşduğunu anı sezməlisən.

Elə bu an işini bilən bir əsgər kimi gülləni atmalısan. Yalnız qurşundan gülləni deyil, gülüşdən gülləni. Gülməyi bacarmalısan. Yalanı, hiyləsi olmayan bir adam kimi içdən gülməlisən. Onu da rahatlıqla güldürəcək qədər içdən. Özümüze baxıb, yüksək səslə gülməlisiniz. Belə bir anda gülüş qaranlıq gecədə bir fişfişə parıltısı ola bilər. Və bundan sonra sənə öpüşün artıq ona verdiyin bir rüşvət, bir ürək yanması, bir yalan deyil. Ancaq bir öpücük sizi bu iki nəfərlik məzardan qurtara bilər. Sonra da o, iş yerinə qayıdar. Və bütün insanlar yolda dodaqlarında anlamsız təbəssüm olan, sinəsini təzə havayla doluymuş kimi dik tutaraq gedən pota bir kişi görürlər.

Tərcümə: Lalə Cavanşir